TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BIÊN HÒA** **TỈNH ĐỒNG NAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: **09**/2024/QĐST-VDS	*Biên Hòa, ngày 06 tháng 3 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BIÊN HÒA, TỈNH ĐỒNG NAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:
Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Bùi Thế Mạnh
Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tuyết Nhung – Thư ký Tòa án.
Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Đông - Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 3 năm 2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 825/2023/TLST-VDS ngày 05 tháng 10 năm 2023 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 161/2024/QĐST - VDS ngày 26 tháng 02 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị Thùy T, sinh năm 1973.
Địa chỉ: ...., khu phố 1, phường T M, TP. B H, tỉnh Đ N.
Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:
1/ Bà Huỳnh Thị X, sinh năm 1946.
Địa chỉ: ...., khu phố 1, phường T M, TP. B H, tỉnh Đ N.
2/ Bà Lê Thùy Diễm, sinh năm 1971.
Địa chỉ: ....., khu phố 1, phường T M, TP. B H, tỉnh Đ N.
(Các đương sự có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

**** Người yêu cầu – bà Lê Thị Thùy T trình bày tại Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai:*** Cha đẻ của bà là ông Lê Bá M, sinh năm 1944 và Mẹ đẻ của bà là Huỳnh Thị X, sinh năm 1946 chung sống vợ chồng với nhau tại địa chỉ ..., khu phố 1, phường T M, TP. Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai từ năm 1970 nhưng không có đăng ký kết hôn. Quá trình chung sống Cha, Mẹ bà có với nhau 02 người con chung tên là Lê Thùy D, sinh năm 1971 và bà là Lê Thị Thùy T, sinh năm 1973. Vào năm 1975, Cha bà là ông Lê Bá M đi cải tạo do là lính chế độ cũ, đến năm 1985 thì trở về địa phương sinh sống cùng gia đình và cũng trong năm 1985 Cha bà (ông Mỹ) về quê ở Miền Trung (ở tỉnh nào thì bà không biết) để thăm gia

đình nhưng sau đó không thấy trở về mặc dù sau đó Mẹ con bà đã nhiều lần tìm kiếm bằng nhiều hình thức khác nhau nhưng không có kết quả cũng không có tin tức xác thực về việc ông Mỹ còn sống. Mẹ bà là Huỳnh Thị X đã yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất tích đối với Cha bà là ông Lê Bá M và đã được giải quyết theo Quyết định giải quyết việc dân sự số 45/2022/QĐDS-ST ngày 18/11/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Sau đó Mẹ bà là Huỳnh Thị X tiếp tục yêu cầu Tòa án giải quyết ly hôn với Cha bà là ông Lê Bá M và cũng đã được giải quyết theo Bản án số 152/2023/HNGĐ-ST ngày 23/5/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

Sau gần 50 năm, kể từ ngày Cha bà là ông Lê Bá M biệt tích cho đến nay mà vẫn không có tin tức xác thực còn sống. Do vậy, bà yêu cầu Tòa án tuyết bố một người là đã chết đối với Cha bà là ông Lê Bá M, sinh năm 1944, xác định ngày chết và hậu quả pháp lý của việc tuyên bố một người là đã chết theo quy định của Bộ luật Dân sự.

**** Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Huỳnh Thị X và bà Lê Thùy D có bản tự khai trình bày:*** Bà X là vợ của ông Lê Bá M, sinh năm 1944 đã ly hôn theo Bản án số 152/2023/HNGĐ-ST ngày 23/5/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Bà D là con đẻ của ông Lê Bá M, sinh năm 1944 và bà Huỳnh Thị X, sinh năm 1946. Bà X và bà D thống nhất với lời trình bày và yêu cầu của bà Lê Thị Thùy T về việc yêu cầu Tòa án tuyết bố một người là đã chết đối với ông Lê Bá M, sinh năm 1944 xác định ngày chết và hậu quả pháp lý của việc tuyên bố một người là đã chết theo quy định của Bộ luật Dân sự.

**** Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự***:

- Về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và các bên đương sự: Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

- Về nội dung việc dân sự: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ và các quy định của pháp luật đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị Thùy T, về việc tuyên bố một người là đã chết đối với ông Lê Bá M, sinh năm 1944; nơi cư trú cuối cùng ...., khu phố 1, phường T M, TP. Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai.

- Những yêu cầu, kiến nghị để khắc phục vi phạm về tố tụng: Không có.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

- Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Bà Lê Thị Thùy T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Bá M, sinh năm 1944; nơi cư trú cuối cùng ...., khu phố 1,

phường T M, TP. Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai là đã chết. Do đó, quan hệ pháp luật được xác định là "*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*" quy định tại khoản 4 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng Dân sự và vụ án thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

- Về sự vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu là bà Lê Thị Thùy T và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Huỳnh Thị X, bà Lê Thùy D đều có đơn xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt bà Tg, bà X và bà D theo quy định.

[2] Về nội dụng yêu cầu của đương sự:

Theo hồ sơ (*bút lục số 5*) giấy khai sinh của bà Lê Thị Thùy T, sinh ngày 05/10/1973 (*Đăng ký khai sinh tại UBND phường T M, TP. B H, tỉnh Đ N*) thể hiện bà Lê Thị Thùy T cho Cha là ông Lê Bá M. Do đó, có cơ sở để khẳng định bà Lê Thị Thùy T là người có quyền, lợi ích liên quan nên được quyền có ý kiến, yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với ông Lê Bá M là phù hợp quy định tại Điều 391 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015 và Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Căn cứ xác nhận của Công an phường T M, TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai vào ngày 10/3/2022 (*bút lục số 7*) và ngày 23/10/2023 (*bút lục số 28*): "Ông Lê Bá M, sinh năm 1944 không còn cư trú tại số nhà ..., khu phố 1, phường T M, TP. Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai từ năm 1975 đến nay".

Ngày 12/10/2023, Tòa án nhân dân TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai đã ban hành Quyết định số 14/2023/QĐ-TA về việc thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết. Quyết định này được đăng trên Công thông tin điện tử của Tòa án nhân dân TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai; Ủy ban nhân dân TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai và được đăng thông báo tìm kiếm trên báo Pháp luật trong 3 số liên tiếp vào các ngày 23,24,25/10/2023 và phát sóng trên Đài tiếng nói Việt Nam trong 3 ngày liên tiếp vào các ngày 19,20,21/10/2023. Đã hết thời hạn 4 tháng kể từ ngày đăng thông báo tìm kiếm lần đầu tiên mà ông Lê Bá M vẫn biệt tích, không có tin tức gì.

Căn cứ quy định tại điểm d Khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự: Người có quyền, lợi ích liên quan có quyền yêu cầu tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp: "Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống". Do đó, yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với ông Lê Bá M, sinh năm 1944 của bà Lê Thị Thùy T là có cơ sở chấp nhận.

Căn cứ vào xác nhận của Công an phường T M, TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai; Đơn yêu cầu và bản tự khai của người yêu cầu là bà Lê Thị Thùy T; Bản tự khai trình bày của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Huỳnh Thị X và bà Lê Thùy D cùng các tài liệu, chứng cứ khác có tại hồ sơ vụ việc có căn cứ để xác định vào năm 1975, ông Lê Bá M đi cải tạo do là lính chế độ cũ, đến năm 1985 thì trở về địa phương sinh sống cùng gia đình và cũng trong năm 1985 ông M

về quê ở Miền Trung (*cụ thể thì không rõ*) để thăm gia đình nhưng sau đó không trở về, biệt tích cho đến nay. Mặc dù sau đó gia đình đã nhiều lần tìm kiếm bằng nhiều hình thức khác nhau nhưng không có kết quả cũng không có tin tức xác thực về việc ông M còn sống. Như vậy, chỉ xác định được năm (*vào năm 1985*) mà không xác định được ngày, tháng cụ thể biết được tin tức cuối cùng về ông M. Căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự, Tòa án xác định ngày biết được tin tức cuối cùng của ông Lê Bá M là ngày 01 tháng 01 năm 1986. Do đó, ngày chết pháp lý của ông Lê Bá M được xác định là ngày 02 tháng 01 năm 1991.

Căn cứ theo quy định tại Điều 72 Bộ luật Dân sự: "*Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với đã chết; Quan hệ tài sản của người bị Toà án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế*". Do đó quan hệ về nhân thân và quan hệ tài sản của ông Lê Bá M được giải quyết theo quy định tại Điều 72 Bộ luật Dân sự.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị Thùy T phải nộp 300.000 (*ba trăm nghìn*) đồng theo quy định.

[4] Xét ý kiến phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào:

- Khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 48; khoản 1 Điều 149; Điều 366; Điều 367; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 391 và Điều 393 của Bộ luật Tố tụng Dân sự;

- Khoản 1 Điều 68; điểm d khoản 1 Điều 71 và Điều 72 của Bộ luật Dân sự;

- Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Lê Thị Thùy T.

Tuyên bố ông Lê Bá M, sinh năm 1944 có nơi cư trú cuối cùng tại ...., khu phố 1, phường T M, TP. Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai là đã chết.

Ngày chết của ông Lê Bá M được xác định là ngày 02 tháng 01 năm 1991.

2. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố ông Lê Bá M là đã chết:

2.1. Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

2.2. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định

pháp luật về thừa kế. Khi một người bị tuyên bố là đã chết trở về hoặc có tin tức xác thực là người đó còn sống thì theo yêu cầu của người đó hoặc của người có quyền, lợi ích liên quan, Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố người đó là đã chết.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị Thùy T phải nộp 300.000 *(Ba trăm nghìn)* đồng, được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp tại Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Biên Hòa theo biên lai thu số 0008887 ngày 02 tháng 10 năm 2023.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Viện kiểm sát nhân dân TP. Biên Hòa;
- Đương sự;
- Chi cục THA dân sự TP. Biên Hòa;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Bùi Thế Mạnh